

Управління культури і туризму
Черкаської облдержадміністрації
КЗ „Обласна універсальна наукова бібліотека
імені Тараса Шевченка”
Черкаської обласної ради

Жашківська центральна районна бібліотека

Любительські об'єднання як креативна форма спілкування користувачів /
КЗ „ОУНБ імені Тараса Шевченка”; уклад. С. І. Мамкіна, опрац. Р. П. Круцен-
ко. – Черкаси, 2011. – 12 с.

Любительські об'єднання як креативна форма спілкування користувачів

(З досвіду роботи бібліотек Жашківської ЦБС)

Підготувала:

С. І. Мамкіна,
завідувачка методичного відділу
Жашківської ЦРБ

Опрацювала:

Р. П. Круценко

Редактор

Г. С. Круглякова

Відповідальна за випуск

К. С. Бугасенко

Комп'ютерний набір

Г. П. Степаненко

Черкаси 2011

Підписано до друку 17.03.2011. Тир. 35. Ксерокс ОУНБ імені Тараса Шевченка

С. І. Мамкіна, завідувачка методичного відділу Жашківської ЦРБ

Працівникам бібліотек Жашківської ЦБС притаманні ентузіазм, бажання творчості, непохитна віра в успіх, який допомагає переборювати перешкоди, створювати сприятливу атмосферу для завоювання читацької аудиторії. Впроваджуються форми роботи, серед яких особливе місце займає створення і діяльність клубів, творчо-любительських об'єднань за інтересами.

Об'єднуючи користувачів різних вікових категорій, бібліотеки стали справжніми центрами, які задовольняють їхні різнобічні духовні й культурні потреби.

Одним із пріоритетів для бібліотек є здійснення соціальної та гуманістичної функцій: робота з читачами похилого віку, самотніми, інвалідами, людьми, для яких книга та спілкування є, можливо, єдиним віконцем у великий світ.

На базі **Хижнянської СБФ** організовано клуб „Надвечір'я”, який став не лише інформаційним, а й дозвілльовим центром, головним місцем спілкування сільських мешканців, тут думка множиться і душа відпочиває.

Завідувачка бібліотеки Олена Петрівна Жмуд вдало створює мікроклімат шляхом організації змістовного дозвілля, дружнього спілкування, душевного спокою, можливість кожному проявити свої здібності та обдарування.

Тематика проведених заходів за участю членів клубу близька односельцям, тому вони завжди відвідують їх і приймають активну участь, читальна зала бібліотеки завжди переповнена.

Такими стали шевченківські вечорниці „Думи мої, думи”. Змістовно оформлено книжкову виставку „Твоїми думами, Кобзарю”, години поезії, зокрема по творчості В. Симоненка. Завдячуючи учительці української мови і літератури, відміннику народної освіти Коломієць Галині Іванівні, старшокласники підготували мікро сценки.

Особливо зворушливими були тематичні вечори до дня визволення села „Війні немає забуття”, „Поклоніться матерям своїм”, літературно-музичні години „Я візьму той рушник”, свято долі жіночої – „Катерини”, надвечір'я „Літа на осінь повернули” тощо.

Члени клубу беруть активну участь у фольклорних святах, як от: „Гей на Івана, гей на Купала”, літературних посиденьках тощо. Емоційності усім заходам додають ансамбль „Чаєчка”, тріо „Калина”, дитячий ансамбль „Русалонька” СБК.

Серед членів „Надвечір'я” є дві читачки похилого віку, Складана Ніна Лаврентіївна та Олійник Катерина Григорівна, вірші яких використовуються під час проведення усіх масових заходів, зокрема до свята „Катерини” вони написали чудові поезії „Жіноча доля” та „Дівчинці Катрусі”.

Організуються по темі заходів конкурси малюнків, виставки робіт народних умільців, вишиванок.

Відвідують заходи всі вікові категорії. Активними членами клубу є творчо обдаровані діти і молодь: виступають зі своїми поетичними доробками. На краєзнавчій виставці можна ознайомитись з віршами хижнян „Творчі голоси наших земляків”.

Клуб „Надвечір'я”, об'єднуючи серця односельчан, став територією спілкування. Усі проведені заходи знаходять живий відгук у користувачів бібліотеки, залишають слід в серцях людей, дають заряд позитивних емоцій.

Цікавою є робота клубу за інтересами **„Дозвілля” Зеленорізької бібліотеки-філії**. Завідувачка Світлана Леонідівна Цибульська завжди привітна і уважна у спілкуванні з односельцями, переймається думкою про зближення людей, особливо молодих сімей, яких у селі зовсім небагато.

Завдяки своїй ініціативності, наполегливості зуміла згуртувати навколо себе зацікавлених односельців дітей і дорослих, щоб розпалити вогники життя і зробити його цікавим і змістовнішим. З цією метою створено клуб „Дозвілля”. Щосереди у бібліотеці збираються шанувальники пісні. Разом з завідувачкою місцевого відділу зв'язку організували в селі справжній аматорський ансамбль „Калина”, який налічує дев'ять постійних учасниць. В репертуарі ансамблю переважають народні пісні. За їх участю та активу бібліотеки готуються тематичні вечори, свята, інші масові заходи. До участі у заходах залучаються діти із неповних і багатодітних сімей. Вони декламують вірші, співають, танцюють.

Проблемним був музичний супровід. Однак, на прохання сільського голови Ольги Дишлової керівник ТОВ „Оберіг” Валентин Рибчук придбав для ансамблю обладнання з системою караоке.

При активному сприянні депутатів сільської ради та членів клубу „Дозвілля” були проведені заходи, які надовго запам’ятались жителям села – це свято Матері „Рідна ненько моя”, вечір пам’яті до 9 Травня „Схилимо низько голови” – тема близька кожному з присутніх, спогадами поділились ветерани Великої Вітчизняної війни. Викликало резонанс у громадян свято, проведене до Дня незалежності нашої держави „Україна наша мати”.

Вже стало традицією для завідувачки та членів клубу, за участю фахівців Будинку культури, проведення новорічних щедрівок по селу, свята Святого Миколая, інших народних свят цього циклу у вигляді українських вечорниць, на яких звучать гуморески, жарти, лунають пісні, проводяться конкурси, ігри. За участю членів клубу бібліотека допомагає організувати музичне оформлення у дитячому садку, школі, вітає односельчан на різні свята.

Вогник клубу „Дозвілля” притягує у бібліотеку мешканців села: хто візьме книгу, хто перегляне періодичне видання, а хто приходить просто поспілкуватися.

Кожне його засідання – це пошук споріднених душ, це звучання поезії, музики, звернення до народної творчості, тут діляться враженнями від прочитаних книг. Така активна діяльність додає іміджу бібліотеці та її очільниці.

Гордістю нашої бібліотечної системи є **Нагірнянська бібліотека-філія**. На її базі діють клуби за інтересами „**Душі криниця**” та „**Умілі руки**”.

Завідувачка СБФ Степанюк Ніна Іванівна – людина творча, ініціативна, завжди в пошуку, дбає про зміцнення співпраці з місцевими органами влади, громадськими організаціями села. За підтримки педагогічного колективу школи організовано клуб за інтересами „Душі криниця”, який об’єднує учнів старших класів.

Ніна Іванівна щиро вболіває за збереження національної і культурної спадщини рідного села. Адже у кожного села, міста, як і у кожної людини – своя доля, своя історія, свої легенди. І чи струменять вони в живому зв’язку поколінь, чи зникають, мов замулені джерела, залежить від морального підґрунтя, шанобливого ставлення до мудрості старшого покоління і поваги до новаторства молодих.

Члени клубу займаються пошуковою роботою, до якої залучаються всі бажаючі. Ведуть літопис села, в результаті зібрані матеріали висвітлені на краєзнавчій виставці „Незабутні сторінки історії села”, „Чорне крило голодомору: спогади очевидців”, оформлена книга пам’яті „Це нашої історії рядки” (спогади ветеранів, фронтові світлина односельців) та оформлено фотостенди „Минуле і сьогодення нашого села”.

Членами клубу були зібрані колишні знаряддя праці, побуту, одяг, вироби умільців села і організовано в бібліотеці своєрідний міні-музей. Односельці відгукнулися на цей задум, і пропонують свої експонати.

Наявність різних експонатів, розповіді цікавих знавців-краєзнавців під час засідань клубу „Душі криниця” допомагають формуванню у молоді національної самосвідомості, громадянськості і патріотизму, любові до рідного краю, бажання поглибити свої знання про історію, культуру, звичаї і традиції, про талановитих і відомих односельців.

Пізнавальними для учнів стали краєзнавчі подорожі по експонатах міні-музею „Зберігаємо минуле – матимемо майбутнє”, вечори-зустрічі з ветеранами війни „Відлуння тих далеких днів сльозою на щоці бринить”, історична година „Свіча пам’яті: ті 30-ті чорні”.

Для людей похилого віку проведено вечір „Не дай зачерствіти душі”, свято села на тему: „Велич і краса мого села”, на яких було організовано презентації краєзнавчих видань.

Зацікавившись досвідом роботи своїх колег з Охматівської та Тетерівської СБФ, Ніна Іванівна Степанюк у 2010 р. організувала творчолубительське об’єднання „Умілі руки”, яке відвідують 16 учнів 5-7 класів. Основний напрямок – вишивка бісером. Дітей особливо зацікавила робота по оздобленню ікон.

Із захопленням займаються цією роботою не лише дівчатка, а й хлопчики. Причому, цікавляться іконами, хто на них зображений. Пояснення отримують від протоієрея місцевої церкви Святослава, який благословив цей задум.

В бібліотеці організована виставка їх робіт. Участь у клубі збагачує духовний світ дітей, відчуття впевненості в собі і результатах своєї праці. Задоволені батьки, що діти зайняті серйозною справою, не марнують час на вулиці.

Збереження навколишнього середовища в наш час рівнозначне збереженню життя на Землі.

На базі **Конельської СБФ** організовано клуб екологічної тематики „Довкілля”, основною метою якого є формування у дітей і молоді дбайливого ставлення до чарівного світу природи рідного краю, залучення до активної природоохоронної діяльності. Девіз клубу – „Ми всі господарі природи, то ж збережемо її вроду”.

Керівник клубу – завідувачка бібліотеки-філії Тамара Степанівна Хоменко, яка, спільно з вчителями школи, зуміла об'єднати учнів 6-9 класів на основі любові, інтересу до природи свого краю, стати друзями, бажання вивчити навколишнє середовище. На першому організаційному засіданні клубу було вирішено організувати його роботу таким чином, щоб вона словом і ділом сприяла збереженню природи краю, села. А ще метою було відродження кращих традицій українського народу щодо охорони природи, розвиток у односельчан особистої відповідальності за стан довкілля у своєму районі.

Тематика засідань клубу ерізноманітною. У його програмі – екологічні години, бібліографічні огляди літератури про природу, інформаційні екологічні калейдоскопи „Ліси, ріки і поля – рідна Жашківська земля”, „Природа Черкащини”, „Живи в гармонії з природою” (по сторінках Червоної книги), до Дня Землі проведено інформаційні години „Ми обираємо екологічно чисте майбутнє”. Учасники клубу прийняли участь в акціях „Несіть добро у світ природи”, „Посади дерево”, „Квіти – окраса землі”, „Джерельце”, провели екологічне свято „Чарівне моє довкілля”.

Емоційно впливовими заходами були конкурси: презентація творів обдарованих дітей „Мій голос я віддаю на захист природи, дитячого малюнку „Природа очима дітей”, плакатів, фото-звинувачень „Екологічні проблеми нашого села”.

На засіданнях клубу проводились навчально-освітні заходи у діалоговій формі. Це – година екокультури на тему: „Будь природі добрим другом”, засідання круглого столу „Довкілля б'є на сполох”, на яких відбулося інтерактивне спілкування з таких тем, як „Природа і душа: екологічне мислення”, „Значення води для життя”, „Здорова екологія рідного краю – справа кожного”.

Заняття клубу „Довкілля” виховує у дітей зацікавлення до природи рідного краю і неабайдуже ставлення до неї.

Заслугує на увагу робота соціально-адаптаційного клубу „Шанс” в **Конело-Попівській СБФ**, девіз якого „Не зламай свою долю”. Його члени широко пропагують здоровий спосіб життя, сприяють попередженню злочинності серед членів громади.

Завідувачка бібліотеки І. Г. Побереженець на засідання клубу запрошує медпрацівника, дільничного інспектора міліції. Вони проводять бесіди щодо запобігання злочинності та підліткових правопорушень, про шкідливі, згубні наслідки дії на організм людини паління, алкоголю, наркоманії тощо. Завідувачка бібліотеки проводить інформаційні години, огляди літератури та періодики відповідної тематики.

Формування у користувачів бібліотек підліткового та юнацького віку моральних цінностей та духовних пріоритетів, сприяння здоровому способу життя є першочерговим завданням бібліотеки.

Уроки-застереження, виставки-роздуми допомагають юнацтву адаптуватися у соціальному середовищі, створюють сприятливі умови для відвертого спілкування. Наболілі питання стають темою розмови на засіданнях клубу.

На профілактику шкідливих звичок спрямований комплекс заходів „Здорові звички – здоровий спосіб життя”. Серед таких інтерактивне спілкування: „Гіркі плоди солодкого життя”, дискусійна година „Твій вибір: здоров’я чи крок у безодню”, відверта розмова „Його ім’я – підступник СНІД”, ситуаційна гра „Здорові звички – здоровий спосіб життя”.

Такому спрямуванню клубу „Шанс” надають особливої значимості голова села, учителі школи, вони сприяють також залученню до таких заходів дітей із неблагополучних сімей.

Суттєвою є допомога клубу у самовизначенні, соціально-психологічній адаптації та правовій освіті підлітків та молоді. Обговорюються і вирішуються

нагальні проблеми: де можна продовжити навчання, як вберегтися від згубних звичок та негативного впливу злочинного світу, як знайти роботу.

З цією метою налагоджені зв’язки з районним центром соціального захисту та зайнятості населення, службою у справах неповнолітніх.

У **Тетерівській та Охматівській сільських бібліотеках** працюють творчі любительські об’єднання „**Своїми руками**” та „**Руки умілі при ділі**”.

Завідувачки Павліна Павлівна Сировець та Валентина Федорівна Дарич для членів об’єднання є не лише бібліотекарями, а й справжніми майстринями. З дітьми цікаво фантазувати, пізнавати щось нове. Школярам різного віку дуже хочеться вразити однолітків та рідних власноруч створеними виробами. Бажаючих хоч відбавляй.

Привабливо, що свої роботи – вишиванки, аплікації з тканини, природного матеріалу, макраме, різні цікаві доробки майстрині створюють власною уявою, передаючи своє вміння дітям.

З’явилися бажаючі виготовляти вироби з дерева, бісеру і намистинок, подарунків до свят: іграшок із ниток та хутра, букети із пір’я, освоєння в’язання гачком, на спицях, різноманітні вишиванки.

Матеріали для творінь діти відшукують самостійно, а добрі майстрині допомагають втілити задум, проводячи майстер-класи.

В Охматівській бібліотеці членам об’єднання на придбання підручних матеріалів спонсорську допомогу надає підприємець Чеверноженко Лідія Сергіївна.

Напередодні Великодня пригадують традиції писанкарства. Валентина Федорівна знає, як пишуть писанки, діти прислухаються до порад прабабусь, разом переглянули журнали, щось вигадали, чогось навчились і провели свято „Українська писанка – золота вісь Великодня”.

Виставки робіт членів творчо-любительських об'єднань за інтересами демонстрували на святі району і до Дня незалежності України, на святі сіл, в бібліотеці.

Все, що проводять ці бібліотеки, підтверджує їх необхідність в соціальній інфраструктурі села, підсилює їх імідж в очах громадян.

Упродовж багатьох років при **Житницькій бібліотеці-філіалі** працює літературно-поетичний клуб „Обрій”. Клуб об'єднує учнів старших класів, юнацтво і молодь і працює під девізом „Все те, що не дає мені заснути, і в пісні буде, і у вірші”.

Завідувачка бібліотекою-філіалом Оксана Миколаївна Титорчук дуже любить поезію і це своє захоплення передає іншим.

Натхненно пройшли вечори поезії по творчості Т. Г. Шевченка у Кобзаревій світлиці „У всякого своя доля і свій шлях широкий”, поетичні години „Незгасна зоря Симоненківської поезії”, літературні подорожі по творчості В. Стуса „Літературний портрет поета”, Т. Осьмачки „Не знало серце в світі щастя...”.

Свято мови „Мова – душа народу” проведено за участю творчо обдарованих дітей та молоді, де було презентовано їх поетичний доробок.

На засіданнях клубу презентуються книги авторів Малої батьківщини „Поетичними стежками Жашківщини”.

Молодь, старші учні зацікавлено відвідують поетичні години, вечори поезії, приймають участь у конкурсах поетичних обдарувань.

У рамках реалізації Програми правової освіти населення Черкаської області (на 2006 – 2010 роки) відзначається діяльність клубу для юнацтва „**Право плюс**”, організованого **відділом обслуговування ЦРБ разом з районним управлінням юстиції**.

До роботи клубу залучаються представники громадських організацій, правоохоронних органів та юстиції, спеціалісти відділу у справах молоді та спорту РДА, відділу у справах неповнолітніх.

За участю активу клубу відбулися тижні та дні юридичного всеобучу. В рамках правового тижня пройшов „Юридичний аукціон”, правовий брейринг „Я і мої права”, турнір юних правознавців „Найрозумніший”, „Знаємо і реалізуємо свої права”.

На засіданнях клубу розглядалися актуальні теми: „Насилля в сім'ї та поза нею”, „Адміністративна та кримінальна відповідальність за скоєння злочину”, „Конституція – молодим”; організовано виставки-дискусії „Права людини і моя власна думка”, „Молодь: уроки права, уроки життя”.

За участі спеціалістів проходили заходи у формі „Круглого столу”, на яких обговорювались правові проблеми природокористування, екології та якості питної води в регіоні, „Гендерна політика в Україні”, „Попередження торгівлі людьми” тощо.

В роботу читацьких об'єднань ЦБС вносяться елементи інноваційного характеру, що дозволяє їм залишатися однією з цікавих і актуальних форм.

Всі заходи, проведені на засіданнях любительських об'єднань, висвітлюються на сторінках місцевої преси.